

Warszawa, dnia 17 maja 2017 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

p.o. Rzecznika Praw Pacjenta

Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-WPR.420.64.2017.AJ

Pan

Konstanty Radziwiłł

Minister Zdrowia

ul. Miodowa 15

00-952 Warszawa

Obwieszczeniem z dnia 26 kwietnia 2017 r. Minister Zdrowia ogłosił nową listę leków refundowanych. Lista ta zawiera zmiany w zakresie leków immunopresyjnych – wprowadzono nowe tańsze zamienniki, ale jednocześnie zwiększono odpłatność za te produkty lecznicze, które były na liście od dłuższego czasu.

Spowodowało to protesty pacjentów po przeszczepie z zaniepokojeniem obserwujących problemy z dostępem do leków, które będą przyjmować do końca życia. Rzecznik Praw Pacjenta również z troską przygląda się przedmiotowej sprawie.

Rzecznikowi Praw Pacjenta jest znane stanowisko Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2017 r., w którym wyjaśniono, iż (cytując): *Zmiany, które zajdą od maja w refundacji leków immunologicznych, nie powodują zagrożenia dla pacjentów, a mechanizm obejmowania refundacją kolejnych odpowiedników sprzyja stałemu obniżaniu cen leków. Dzięki temu NFZ ponosi coraz mniejsze koszty za refundację tak samo skutecznych preparatów. Każda zaoszczędzona złotówka przyczynia się do rozszerzania obecnego wachlarza opcji terapeutycznych o kolejne, nowoczesne i obiecujące technologie medyczne oraz umożliwia jak najlepsze gospodarowanie środkami budżetowymi, które są ograniczone. Nowe leki, które weszły na listę jako pierwsze odpowiedniki, są tak samo skuteczne i bezpieczne.*

Niemniej jednak warto zwrócić uwagę, iż obniżenie cen leków (poprzez wprowadzenie tańszych odpowiedników) może spowodować wzrost wydatków na służbie zdrowia w innym zakresie.

W przypadku pacjentów po przeszczepie – zmiana leku musi być przeprowadzona w warunkach, w których można kontrolować stan pacjenta, tj. w szpitalu. Podczas wprowadzania nowego produktu leczniczego pacjent po przeszczepie musi być monitorowany. Wobec tego zmiana przyjmowanych produktów leczniczych u ww. pacjentów może spowodować dodatkowe koszty związane z ich hospitalizacją. Nie można również zapominać o pacjentach, u których nowy tańszy odpowiednik nie będzie tolerowany (w uwagi np. na uczulenie na substancję pomocniczą). Jeśli taki pacjent nie będzie mógł finansowo pokryć kosztów produktu leczniczego, który do tej pory przyjmował (z uwagi na zwiększenie jego ceny), lek będzie mu podany w szpitalu, gdyż zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹ świadczeniobiorcy przyjętemu do szpitala lub innego zakładu leczniczego podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, zapewnia się bezpłatnie leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, jeżeli są one konieczne do wykonania świadczenia. Z tego powodu mogą również wzrosnąć koszty łączne leczenia takich pacjentów.

Problem jest szczególnie delikatny w przypadku dzieci – większość produktów leczniczych nie jest (z uwagi na stan prawny oraz zastrzeżenia etyczne) badana na dzieciach. Nie wiadomo jak młode, osłabione przyjmowaniem leków immunopresyjnych osoby, zareagują na zmianę produktów leczniczych.

Rzecznik Praw Pacjenta zdaje sobie sprawę, że do pełnej oceny skutków wprowadzenia nowej listy leków refundacyjnych potrzebny jest czas, obserwacja pacjentów i systemu. Jednakże w przypadku wydatków, które są pokrywane ze środków publicznych bardzo ważną rolę pełni planowanie i przewidywanie różnych scenariuszy.

Wobec tego, działając na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta², zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.

z upoważnienia
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
ZASTĘPCA RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Grzegorz Błażewicz

Do wiadomości:

Pani Beata Szydło – Prezes Rady Ministrów.

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 186, z późn. zm.